

**1475-о заседание, 19-21 септември 2023 г. (формат „Права на човека“)
H46-13 Група Я.Т. срещу България (жалба № 41701/16)**

Наблюдение на изпълнението на решенията на Европейския съд

Относитими документи

CM/Notes/1475/H46-13

Решения

Представителите на министрите

1. припомниха, че тези дела се отнасят до неоснователните откази на националните съдилища през 2016 г. и 2020 г. да удовлетворят исканията на жалбоподателите за признаване на промяна на пола, което ги е поставило в ситуация на продължаваща несигурност и уязвимост, в нарушение на правото им на личен живот;

Що се отнася до индивидуалните мерки:

2. отбелязаха, че по делото *Я.Т.* не са необходими по-нататъшни индивидуални мерки, тъй като жалбоподателят е успял да промени данните за своя пол в официалните регистри в рамките на вътрешно производство, приключило през 2017 г., и е получил нов акт за раждане, отразяващ всички съответни промени;

3. приканиха властите да продължат да предоставят информация за настоящото положение на жалбоподателката по делото *П.Х.*, включително за евентуални нови молби за признаване на промяната на пола; освен това ги призоваха да информират по бърз начин Комитета за мерките за преустановяване на състоянието на уязвимост и безпокойство, в което тя е поставена, в резултат на нарушението, установено от Европейския съд;

По отношение на общите мерки:

4. отбелязаха с дълбоко съжаление, че макар в продължение на много години признаването на промяна на пола да е било редовно допускано в националната съдебна практика, неотдавнашното тълкувателно решение на Върховния касационен съд от февруари 2023 г., основано на решение на Конституционния съд от октомври 2021 г., е направило практически невъзможно за транссексуалните лица да получат правно признаване на промяна на пола в България; и че тези развития значително засилват състоянието на несигурност спрямо засегнатите лица и биха могли да доведат до други подобни нарушения;

5. приканиха властите да изяснят дали горепосоченото тълкувателно решение засяга положението на транссексуалните лица, които са получили положителни съдебни решения за признаване на промяна на пола преди приемането му, но все още не са получили необходимите промени в регистрите на актовете за гражданско състояние;

6. подчертаха, че бързото разработване и приемане на законодателни мерки, предвиждащи съобразена с Конвенцията процедура за правно признаване на [промяна на] пола, изглежда от първостепенно значение, за да се преустанови настоящото положение на несигурност спрямо транссексуалните лица, и прикани властите да приемат такива изменения, за да се предотвратят подобни нарушения в бъдеще; насърчи ги в този контекст да почерпят вдъхновение от ресурсите и стандартите на Съвета на Европа;

Неофициален превод

7. с оглед на несигурността за транссексуалните лица, предизвикана от последните развития, приканиха властите да представят своята оценка относно възможността за приемане на временни мерки, които да позволят разглеждането на молби за правна промяна на пола до приемането на законодателство;

8. с оглед на сложността на мерките, които се очаква да бъдат предприети за преодоляване на липсата на съобразена с Конвенцията правна рамка за разглеждане на молби за признаване на [промяна на] пола, решиха да продължат разглеждането на тези дела в процедурата за засилено наблюдение; насърчиха властите да си сътрудничат тясно със секретариата и да се възползват по най-пълен начин от наличния експертен опит в рамките на Съвета на Европа;

9. приканиха властите да предоставят информация по всички горепосочени въпроси до края на януари 2024 г. и решиха да възобновят разглеждането на тези дела на едно от заседанията си през 2024 г.